

VILKMERGĖS KULTŪROS LOPŠYS

Kristina Vašatkevičienė: „Žolyno magija sušildo žmones ir namus“

Kristina Vašatkevičienė žolynus komponuoja nuo jaunystės.

Žolynų magijos pakerėta Kristina Vašatkevičienė stengiasi ją atverti ir kitiems. Moters rankose rodo iš menko nieko – per vasarą surinktų žolelių, šakelių – gimsta stebuklai. Savo subtiliuose meno kūrinuose tautodailininkė bando sulaukyti trumpalaikio žydėjimo grožį.

Sukanka 80 metų, kai 1940 m. liepos 16 d. Slabados kaime, Ukmergės rajone, gimė Palmira Katinaitė, lituanistė, humanitarinių mokslų daktarė. Daugelio mokslinių straipsnių autorė, mokslo darbų, kitų leidinių redaktorė, bendraautorė.

Sukanka 5 metai, kai 2015 m. liepos 21 d. Vilniuje mirė Stanislovas Pleskus (gimė 1929 m. gegužės 1 d. Aginčių kaime, Želvos valsčiuje, Ukmergės apskrityje), žurnalistas, redaktorius. 1949–1954 m. buvo Ukmergės apskrities laikraščio „Tarybinis kelias“ darbuotojas. Lietuvos žurnalistų sąjungos narys.

Sukanka 55 metai, kai 1965 m. liepos 26 d. Ukmergės rajone gimė Vidmantas Fijalkauskas, dramų teatro aktorius. Sukūrė vaidmenų kine, režisavo keletą spektaklių.

Sukanka 10 metų, kai 2010 m. liepos 31 d. Marijampolėje mirė Kazimieras Valeikis (gimė 1917 m. gruodžio 5 d. Inkilų kaime, Lyduokių parapijoje, Ukmergės apskrityje), kunigas, marijonų vienuolis. Palaidotas Marijampolės Marijonų kapinėse.

Vlodo Šlaito viešosios bibliotekos inf.

pati dievinu“, – sako K. Vašatkevičienė.

Tam, kad gimtų kūriniai, žolynus pirmiausiai reikia paruošti.

Vasarą, anot žolynų meistrės, prasideda pats darbymetis – žolynų rinkimas bei džiovinimas. „Kai tik po Joninių subręsta visa augmenija, puolu rinkti“, – dalijasi pasiruošimo džiaugsmu Kristina. Žoleles ir gėles ji skina pievose, laukuose, miškuose.

Moteris ne tik renka tai, ką dovanuoja gamta, bet ir pati sėja bei augina savus žolynus – linus, kurių šiuolaikinė karta, pasak kūrėjos, nebeatpažįsta. „Mugėse pamatę linus, žmonės manęs klausia, kas tai. Tada aš vedu trumpą edukaciją“, – sako Kristina.

Surinktus augalus riša ir kabina palėpėje, kur neprasiskverbia saulės spinduliai – „kad neišbluktų ir gerai džiuūtų“, – paaiškina menininkė. Kai kuriuos augalus, kuriuos ketina naudoti paveikslams ar atvirukams, spaudžia knygosė.

Džiovinimui tinka begalė žolynų. Pagrindiniai, su kuriais dirba menininkė, yra tiesiog džiovinta žolė, į kurią įsimašo gėlės, įvairios smilgos, motiejukai. Dar ji renka samanais, medžių šakeles, naudoja hortenzijas.

Tautodailininkė sakė savęs į rėmus nespraudžianti, dirbtinai nekurianti, sulaukianti įkvėpimo momento. „Jeigu nieko nesugalvoju, tai nieko ir nedarau“, – kalbėjo ji.

Temų ir idėjų ieškoti nereikia, kūrybinės mintys ateina savaime, jas tarsi pakužda pati medžiaga. „Kartą, atsitiktinai pamačius medžio žievės gabalą, atėjo mintis, kad iš jo pavyktų graži kaukė“, –

pasakoja K. Vašatkevičienė. Taip jos rankose medis virto kauke. Iš nieko sukurtas meno kūrinys.

Visai kitaip gimė gervės. Jų teko išieškoti. Mintis atėjo bežiūrint į gervių nuotrauką, o kūrimo procesą lydėjo bandymai. Pirmuoju kartu rezultatas autorei nepatiko, darbą atidėjo į šalį, po kurio laiko vėl prie jo grįžo. Kūrė tol, kol rezultatas džiugino.

2012 metais K. Vašatkevičienė įstojo į tautodailininkų sąjungą, kurios veikla domėjosi nuo seniau. Prieš tapdama nare, dvejus metus kartu su kitais rajono tautodailininkais dalyvavo parodose. „Įstoti nebuvo lengva. Reikėjo įrodyti, kad esu verta tautodailininkės vardo“, – prisimena menininkė. Tuo metu ji kūrė verbas.

„Žolynų komponavimo menas su tautodaile labiausiai susipina tuo, kad kūriniai gimsta iš natūralių medžiagų“, – mano Kristina. Natūralumas ir yra ta sąsaja. „Kuo natūralesnis dirbiny, kuo mažiau priedų, tuo man gražiau“, – dalijosi savo mintimis kūrėja. Tiesa, kartais ji naudoja papildomas medžiagas, pavyzdžiui, susuka rožes iš džiuoto audinio, kurias įkomponuoja puošdama.

Pajauti natūralumo grožį ji moko ir jaunąją kartą.

K. Vašatkevičienė dirba dailės ir technologijų mokytoja Pašilės, Deltuvos ir Pabaisko progimnazijose. Savo patirtį ji stengiasi perduoti vesdama edukacijas. Mokau, kad kuriant kažką gražaus, nebūtinai pirkti brangių medžiagų. Vaikas savo rankytėmis gali sukurti meno kūrinėlį iš to, ką paprasčiausiai randa aplinkoje. „Vaikus labiausiai

žavi tai, kad tarsi iš nieko jų akyse gimsta kažkas gražaus, meno dirbiny“, – sako ji.

Tautodailininkė savo kūrinus pristato ne vien parodose, o realizuoja kur kas plačiau. Ji dalyvauja mugėse, puošia ir dekoruoja šventes – krikštynas, vestuves.

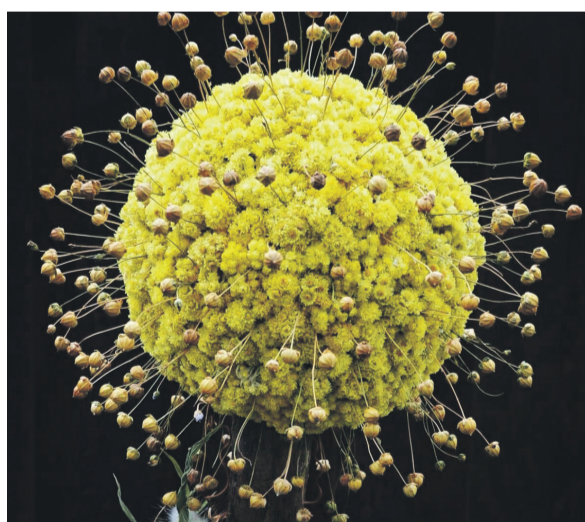
Tačiau labiausiai jai patinka kurti kalėdines dekoracijas – vainikus, žaisliukus eglutėms: „Matyt, Kalėdų nuotaika mane taip veikia.“

Menininkė su malonumu prisimena netikėtai užsimezgsio bendradarbiavimo su Japonija akimirkas. Dalyvaujant Kaziuko mugėje Vilniuje, jos kūriniai sulaukė dviejų japonų susidomėjimo. Viešnios žvalgėsi lietuvių kūrėjų, kuriuos galėtų pristatyti savo įkurtoje parduotuvėje LT.SHOP, ir atkreipė dėmesį į Kristinos gerves. „Jas, matyt, sužavėjo paprastumas“, – sako moteris. Pagrindinės medžiagos, kurias naudojo gamindama, buvo šienas, švendrės ir siūlas.

Taip susipažino. Vėliau japonės buvo atvykusios ir į Ukmergę. Šis bendradarbiavimas, pasak tautodailininkės, buvo labai mielas.

Nors vyksta įvairūs žolynų menininkų renginiai, K. Vašatkevičienė juose nedalyvauja – sako laukianti palankesnių laikų, kada turės daugiau laiko. Dabar daug energijos skiria savo darbui, kuris taip pat teikia džiaugsmo. „Iš pradžių nuogaštavau, kad vaikams gali nepatikti kūryba iš natūralių medžiagų. Galvojau, kad dulkės ar kvapas gali vaikams pasirodyti nemalonūs. Tačiau juos irgi žavi natūralumas“, – džiaugsmingai pasakoja pedagogė.

K. Vašatkevičienė sako išbandžiusi daug įvairių kūrybinių veiklų: nuo dekupažo iki tapymo ant šilko, tačiau jos taip ir liko palytėtos tik prabėgom. Niekas taip neįtraukė, kaip žolynai. „Žolynų magija sušildo žmones ir namus“, – tiki Kristina.

Labiausiai Kristina Vašatkevičienė mėgsta kurti kalėdines dekoracijas – Kalėdos įkvėpia. O jos kurtos gervės pasiekė net Japoniją.